

Marcello Potocco

POGOVORI

(Alenki)

was mein Gott will, das g'scheh' allzeit ...

ISTE CONFESSOR

Tisto naselje na Rabu
je v sebi zadržalo korziški napev,
ki sem ga lahko ponovil samo
v svojem odrevenelem spominu.

Prvi zvonik je zadržal klavirski odmev
v samostanskem obzidju, v iztrganih ruševinah
iz preteklosti otoka.

In sem začutil premoč sončne svetlobe.
In zvečer premoč luninega priklepanja
na skalo. Pod lubenico
sem se smejal v osameli trikotnik zvezd.

Drugi zvonik je zadržal Marijin obraz,
spačen od sinove bolečine, in drugi obraz
grozljiv, grozeč kakor bližnji strmeči zid:
proseče nagibanje dreves,
da se ne iztrgajo v prepadnost morja.

Tretji je pred sabo košatil
ogromno oljko.
Pod njo so domačini skušali zadržati
sedanjost ob dalmatinski hiši.
Prehajanje martinčkov iz enega časa v drug čas,
iz boja v boj, iz opazovanja v opazovanje,
z njihovimi nežnimi kremplji in zeleno, komajda
čutno kožo preko stopala.

Četrti zvonik je ostal neviden, kadar sem
ga hotel videti od blizu, ob cerkvi
svetnikov. Bil je obljuba vinskih noči,
ki se nikoli ne bi uresničile. Obljuba
ženske zajetosti vase.

Bil je kuščarjev obraz, ki se je zato
vedno premeteno zasmel. Sredi zaklete
klopi posedanja starčkov, ki se bodo prišleku
zazdeli večni. Na tej klopi bo njegovo
sprraševanje in morda strah.

Potem sem bil na visokih stopnicah. Z njih sem gledal
otoček. Solzico sredi morja, ki
so jo izjokale vile pod jarmom Neptuna.
Gola telesa, zleknjena po skalah. Golota združuje
vse čase. Golota je privlačila martinčke.
Golota je bila kakor v objemih in poljubih,
spravljenih sredi parka. Bila je tudi kot
odhajanje, kakor košnja sprehodov
in vožnja preko golih, kamnitih predelov.
Da prideš mimo prepadnih sten.

SPRAŠUJOČI

Zlepljena ilovica je izdolbla sprehajalca.
Pozimi je zemeljska krogla
kaotično razpadla, ponovno sestavljena
v oceanskih sklepkih,
odprta v združevanje in izklesana v
izmerjena póla Arktike in Antarktike.

Na severu slast, jug v obzorju,
brskanje, izgubljanje v mrežah poldnevnikarja.

Naj nas zadrži
v neskončnih mestih, v nevidnih mestih.

V mimohodu podob in njihovih črk,

kakor po ulicah antičnih rimskih postojank
se sprehajamo mimo damskih besed.

Cardus maximus.

Ta te bo prebodla skozi srce. Hotel se
boš v ogledalu videti, če si podoben
materi Mariji s srcem na dlani.
Na oni ulici bo padla opeka nate,

pustila bo krvav madež na laseh,
čeprav ne boš čutil.
Nekatere pustijo okrogle opekline,
kakor kadar te sonce ob morju preveč
ožge. Druge ti jih bodo ozdravile.
Iz njih sem skušal razločiti glasbo,
pa se je iztrgala iz ušesa,
slišal sem samo neznosno udarjanje bobnov,
nobenega ritma. Ptičji polet preko gorskega
višavja.

Vse te podobe bodo sestavile izrečeno
besedo, misel podobno samo neštetim prehajanjem
med dvema krajema.

Svoje mrzko, užaljeno utripanje
bi posvetil zadnjemu pogledu na prebledel
obraz samega oceanskega dna. Preplavil
je razlike med zemljepisnimi dolžinami,
razdaljo je pretegnil v neskončnosti,
ohlapnost bele srajce (kakor da bi bila
obleka prihodnjega poroda) je skrčil.
Je ponovno oplodil?

Izrisal je že narisano skico prihodnjega
izraza okrog oči.

In zapisal v notni zapis ton glasu,
napol žalosten, napol naveličan, napol strt,
kakor se je sestavil v meni.

OGENJ

V morju, kjer drstijo svoje boleče žarke
moji pračetje, sem začul tiho gorenje.
Drzni pogled, ki sem jim ga pošiljal
s svetilnika,
skozi glas moje ljubljene, pela

jim je v praznem baptisteriju in sprejemal
sem njeno odmaknjenost, pošiljala
jim je njihov odmev,

ta drzni pogled se je zlomil.
Gledal sem jo; ni me hotela poslušati,
nagibala se je skozi zid proti
morju. Nagibala se je proti njim.

Ulegla se je na črto zida: ki je
ločeval zemljo od globine in globino
od morja. Ki je ločeval mojo bližino
od njihove oddaljenosti. Zadržal sem
jo, s krčevitim gibom, da se ne
bi odlepila in zalebdela.

Moj gib jo je še prilepil, ker je hotela
ostati. Ta njena drznost
se je vedno igrala, iskala je
mejo, stik z morjem, a se ni hotela
potopiti vanj, čeprav bi me vzela
na potovanje pod gladino, kjer ne čutiš
več meje. Gladina izgine, ostane le še
zemlja zlepljena z morjem.

Njen mir so postanki, sem slišal. A vedno bo
hotela uhajati. Veselje bo spreminjala
v žalost, vsakič ko bo ob tebi,
ji boš lahko dal le svoje telo, polno
trdnih, kamenih spon; ker skupaj s telesom
ti bo izpila vse hrepenenje in vse
tvoje razdajanje. Tvoje s svetom obtežene roke
razklepala. Ko se boš zagrizel v njeno uho,
potegnil njen obraz k svojemu, čutil
vročo kožo ob svoji, boš že čutil njen odhod
in svoje hotenje, da se vrne.

Ljubkuješ obraz; v svoja usta
ujemaš njene solze, ki ti jih podari vsakič,
ko težino pahne pregloboko.

Še naprej jo boš ljubkoval, ko boš začutil,
da se je prebudila v glasu otrokovih solz.

LAMENTACIJA

Če se bosta izgubili nedolžnost gozda
in padajočega potoka, ki ga ni mogoče več
najti; izginila pohotnost neba,
Ni rečeno, da bosta v brezčasju,
v predolgem brezčasju propadla
voda in zemlja,
Okrogli in veliki kosmi prsti so tukaj.

Razmetani, spluženi, razorani s trudom.
Ne pijem glasov iz njihovega sadu.
Svojo ljubezen in svoje razdajanje
dajem iz svoje utrujenosti. Bergla sem postal
šele, ko je iz sveta odpadel zadnji košček
objestnosti, rekoč: ‚to mora biti tako‘.
Gol sem. Utrujen in izžet.
Takšen sem bil sprejet, vendar v ljubezni

in iz ljubezni.
Nisem našel utehe. Niti v besedah,
niti v glasbi. Vse, kar sem izvabil iz betona,
so bili vzdih. Ne rastem iz njih. Rastem
iz svojih rok,
Iz drhtenja, ki ga prinaša zadnji nočni vlak,

Razsvetljeno nebo, zverženo,
preigrano skozi smeh.
Tam zadnja postaja vedno ostane ljubezen
In zadnja beseda: dam ti, kar imam, vendar
pridi ponovno, da se združiva skupaj v bolečini.

DUNISER ELEGIE

Ljubljena, ujela si me na poti strahu,
tistikrat v Devinu.
Mislil sem, da se domišljija in
realnost ne moreta spremešati,
da se nadnaravno in strah med seboj
izključujeta

in da mladost ne more v eni uri
preiti v starost, ki te okameni
ki te pritegne v skalo,
da postaneš del njenega klifa.

On je znal premagati ta strah.
Utelesil ga je v pretoku, skozi oči angelov.
Skale so del nevidne okamenelosti,
okamenelost je molčeča in brezimna,
posrka vase nepripravljene, posrka zaljubljene
pare, ki jim nobena lepota ni zadosti strašna
in nobena strašnost zadosti lepa.
Koliko časa bova potrebovala, da bova
doumela to, da bova stala nasproti

takšni okamenelosti?

Vsaka lepota je strašna, si mi rekla,
ko sva hodila po njegovi poti.

Vsak angel je lep, sem ti odvrnil.

In ko sem pri sebi izrekel njegove besede:

Vsak angel je strašen, se mi je
zasekal odmev iz vsakega skalnega preloma,
grozljiv odmev istega stavka, segajoč med prste,
v vsak kotic glave, grozeč odmev
kamenih lobanj in glav in trizobov,
oprijemajoč se tvoje roke.

Vsak angel, ljubljena. Vsak sprehod po Rilkejevi
poti je strašen, zdaj to vem.

Vsakič je beg pred sencami, ki vstajajo iz
skal. Poljubijo me, vendar je njihov poljub
vedno na meji med obema svetovoma, mojim
in njihovim.

Sva razumela njihov smejoči svet?

Začutila sva njegovo dvojnost in se
zبالا. Če bi prišle k nama, namesto da
so naju poskušale iztrgati vase,
bi razumela.

In prav tako bi razumel vse tvoje davne
sprehode po tej poti,

sredi skal nevidno tvojo preteklost:
razpadli grad, Palazzine, pristanišče,
Belo damo...

V okamenelosti je najina preteklost in najina
prihodnost in najina sedanost.
Vsak najin sprehod premaguje čas.

